Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 7 listopada 1932 r. 82.

Treść numeru:

ŁOTWA.

Kronika: 1.Skargi partyj politycznych w pow.iłłuksztańskim na niedociągnięcia w dziedzinie oświaty. 2.Interpelacja socjaldemokratów w sprawie wpływów hitlerowskich na Łotwie. 3.Stan Banku Łotewskiego. 4.Rocznica trzechsetlecia śmierci Gustawa Adolfa. 5.Przedstawiciel Ligi Narodów w Rydze. 6.Rewizje wśród komunistów w Rzeżycy. 7.Socjaldemokraci ryscy a ustrój sowiecki. 8.Bilans handlowy Łotwy we wrześniu. 9.Zatrudnienie bezrobotnych miejskich na wsi. 10.Sprawa mianowania inspektora cen. 11.Konferencja łotewskiej organizacji harcerskiej.

ESTONJA.

Kronika: 1.Projekt pełnomocnictw dla rządu estońskiego. 2.Estońskie towary eksportowe i eksporterzy. 3.Pierwsze kroki władz miejskich w sprawie podjęcia robót. 4.Eksport kartofli i jarzyn. 5.Drugi memorjał spółdzielni mleczarskich. 6.Konsumcja ryb w Tallinie. 7.Udoskonalenie komunikacji z wyspami. 8.Groźba masowego zamykania restauracyj.

FINLANDJA.

Kronika: 1.Stan ekonomiczny Finlandji.

--o§o--

ŁOTWA. 1. Skargi partyj politycznych w pow. iłłuksztańskim na niedociągnięcia w dziedzinie oświaty. "Pehdeja Brihdi" /251/: Partje osadników, związku rolników, socjaldemokratów i innych wręczyły rządowi skargę, w której wskazują na to, iż w pow.iłłuksztańskim nie są wykonywane zarządzenia M-stwa Oświaty, ignorowane przez urzędników państwowych i samorządowych oraz księży. W Radach Miejskich wszędzie się wciskają Polacy, wyznaczani są nauczyciele Polacy i t.d. Nauczycieli Łotyszów dzieci polskie w czasie lekcyj wyśmiewają. Autorzy skargi domagają się,byw zarządach oświatowych miast i powiatów zasiadali ludzie, którzyby stanowczo wykonywali wszystkie ustawy i zarządzenia. W strefie pogranicznej powinniby być kierownikami szkół jedynie nauczyciele Łotysze. Winni być usunięci ze swych stanowisk nauczyciele i inspektorzy szkolni, którzy jeszcze nie nauczyli się języka łotewskiego.

2. Interpelacja socjaldemokratów w sprawie wpływów hitlerowskich na Łotwie. "Pehdeja Brihdi" /251/: Socjaldemokraci zgłosili w sejmie interpelację, w której wskazują na coraz częstsze wizyty agentów hitlerowców w Łotwie i urządzanie przez nich tajnych konferencyj wśród miejscowych Niemców. Pozatem w Łotwie kolportowana jest hitlerowska literatura jak np. "Völk Beobachter" i t.d.

3. Stan Banku Łotewskiego. "Jaunakas Zinas" /250/:

w milj.łt.

Aktywa	24.X.	31.X.
Złoto	35,6	35,6
waluty obce	11,7	11,8
pieniądze srebrne	15,6	14,3
banknoty i pieniądze metalowe	13,9	14,7
weksle krótkoterminowe	71,2	70,7
pożyczki pod zastaw	56,2	55,5
in.aktywa	17,9	18,2
	222,1	220,9

Pasywa	31.X.	24.X.
Banknoty w obiegu	37,1	36,1
kapitał zakładowy	19,7	19,7
kapitał rezerwowy	4,8	4,7
wkłady	18,9	18,8
rachunki bieżące	67,7	67,6
rozrachunki z rządem i depozyty	66,5	66,4
inne pasywa	7,4	7,0
	222,1	220,9

4. Rocznica trzechsetlecia śmierci Gustawa Adolfa. Jak podaje prasa łotewska, 6 listopada otwarta została w Rydze wystawa, obejmująca ok.2 tys.eksponatów dotyczących Gustawa Adolfa i wogóle czasów szwedzkich na Łotwie. Prasa łotewska poświęca trzechsetleciu śmierci Gustawa Adolfa sporo miejsca.

5. Przedstawiciel Ligi Narodów w Rydze. "Siegodnia"/Nr.308/: Wkrótce przybędzie do Rygi przedstawiciel Ligi Narodów Madsen. Zapozna się on m.in. z działalnością Łotewskiego Czerwonego Krzyża.

6. Rewizje wśród komunistów w Rzeżycy. "Siegodnia" /308/: Policja polityczna przeprowadziła w Rzeżycy i gminach sąsiednich 40 rewizyj. Wyniki rewizji trzymane są w tajemnicy.

7. Socjaldemokraci ryscy a ustrój sowiecki. "Siegodnia" /308/: Socjaldemokraci ryscy zorganizowali dysputę na temat czy istotnie w Sowietach dokonuje się ustrój socjalistyczny. W wyniku dysputy, w której wzięli udział wybitni działacze S.D. jak Buszewics, Bilmans, Dukur, Celms, Briksztis, Richter i in. stwierdzono, że materjalna sytuacja robotników w Rosji pogorszyła się i że ustrój socjalistyczny w ZSRR nie istnieje. Można mówić jedynie o tworzeniu podstaw.

8. Bilans handlowy Łotwy we wrześniu. "Nasz Głos" /128/: Przewyżka wywozu nad przywozem we wrześniu wyniosła 2 milj.łt. Przywieziono towarów 62.071 tonn na sumę 7,9 m. wywieziono - 54.361 tonn na sumę 9,9 milj.łatów.

Ogółem za czas od stycznia do września przewyżka sięga sumy 16,4 milj.łt., gdy w r.ub. za ten sam przeciąg czasu pasywa stanowiły sumę 18,8 milj.łatów.

9. Zatrudnienie bezrobotnych miejskich na wsi. "Nasz Głos"/128/: M-stwo Opieki Społecznej wydało zarządzenie, zgodnie z którem ci właściciele posiadłości wiejskich, którzy zatrudnią bezrobotnych zarejestrowanych na giełdach pracy w miastach, otrzymają od rządu dopłatę za każdego bezrobotnego po 7 łt. miesięcznie. Wynagrodzenie robotnikom rolnym zostało ustalone na 15 łt.miesięcznie.

10. Sprawa mianowania inspektora cen. "Nasz Głos" /128/: Komitet centralny partji centrum demokratycznego na swem posiedzeniu postanowił zwrócić się do rządu z żądaniem natychmiastowego mianowania inspektora cen. W wypadku dalszej zwłoki centrum demokratyczne zapotrzebuje zwołania posiedzenia koalicji dla definitywnego załatwienia tej sprawy.

Rząd nie może znaleźć kandydata na stanowisko inspektora cen, gdyż osoby, którymto stanowisko zostało zaproponowane, odmówiły przyjęcia go w obawie przed narażeniem się sferom kupieckim i przemysłowym.

11. Konferencja łotewskiej organizacji harcerskiej. "Nasz Głos" /128/: 30 i 31 października odbyła się w Rydze konferencja Łot.Centr. Organizacji Harcerskiej przy udziale zgórą 100 uczestników. Konferencja m.in. przyjęła kilka jaskrawo-nacjonalistycznych rezolucyj, skierowanych przeciwko drużynom polskim i rosyjskim a mianowicie: osobom, które nie posiadają jęz.łotewskiego zabrania się być kierownikami harcerskimi, pozwala się pracować tylko takim drużynom, które będą "wielce" lojalnemi".

ESTONJA.1. Projekt pełnomocnictw dla rządu estońskiego. "Siegodnia" /308/: M-stwo Gospodarki Narodowej opracowuje obecnie projekt ustawy o udzieleniu przez parlament rządowi szerokich pełnomocnictw. Projekt ten zostanie przedłożony parlamentowi w dniach najbliższych.

2.E s t o ń s k i e t o w a r y e k s p o r t o w e i e k s p o r t e r z y."Rev.Ztg."/252/:Departament Handlu Zagr. przy M-stwie Spraw Wewn. wydało broszurę, zawierającą dane,dotyczące eksportu estońskiego, a więc spis 250 towarów wywożonych i adresy blisko 200 eksporterów.

3.P i e r w s z e k r o k i w ł a d z m i e j s k i c h w s p r a w i e p o d j ę c i a r o b ó t ."Päewaleht" /301/:Władze miejskie wystosowały prośbę do rzadu o rozpoczęcie robót dorywczych, by dać środki utrzymania bezrobotnym i ich rodzinom. Władze miejskie postanowiły udzielić kredytu w wys.1000 kor. na otwarcie prac publicznych.

4.E k s p o r t k a r t o f l i i j a r z y n ."Päewaleht"/301/: W ostatnich czasach dało się zauważyć znaczne ożywienie eksportu kartofli przedewszystkiem do Finlandji. W końcu października przez port talliński przeszło do Finlandji 55.616 kg. jabłek za 17.108 koron, jarzyn 13.400 kg. do Angkji, Francji i Niemiec o wartości 1.390 koron. Pozatem wysłano do Finlandji solonych ogórków i kartofli 7.400 kg. za 110 koron. Do Egiptu wysłano kartofli 10 tys. za 325 koron.

5.D r u g i m e m o r j a ł s p ó ł d z i e l n i m l e c z a r s k i c h ."Päewaleht" /301/:Na zebraniu przedstawicieli spółdzielni mleczarskich południowej Estonji 29 września, obrano zarząd, składający się z 8 członków, którego prezesem mianowano J.Kivisäkka i sekretarzem K.Ruubela. Zarząd ten wystosował memorjał do rządu, w którym domaga się ustalenia ceny na masło przynajmniej takiej, jaką otrzymują producenci masła w Łotwie.

6.K o n s u m c j a r y b w T a l l i n i e ."W październiku przywieziono na rynek talliński ogółem 160 tys.kg. ryby na sprzedaż.

7.U d o s k o n a l e n i e k o m u n i k a c j i z w y s p a m i ."Rev.Ztg."/252/:W najbliższych dniach przybędzie z Danji niedawno kupiony przez Estonję okręt, mający utrzymywać stałą komunikację między kontyngentem a wyspami. Okręt ten będzie mógł zabierać ze sobą 250 pasażerów.

8.G r o ź b a m a s o w e g o z a m y k a n i a r e s t a u r a c y j."Rev.Ztg."/252/:W Tallinie istnieje 38 restauracyj, które nie uiściły dotąd podatku. Urząd skarbowy wydał okólnik, głoszący, że w razie nieopłacenia tych należności w ciągu siedmiu dni, przedsiębiorstwa te zostaną zamknięte.

FINLANDJA.1.S t a n e k o n o m i c z n y F i n l a n d j i . "Brihva Zeme" /24?/:Stolica Finlandji Helsingfors liczyła przed wojną 150 tys.ludności. Obecnie liczba ta wzrosła do 260 tys.ludzi. Rozbudowa miasta znacznie posunęła się naprzód. Helsingfors liczy ok. 6 tys.aut, porządki panują wzorowe.

W życiu gospodarczem Finlandji najważniejszą rolę odegrywają lasy. Czerpie się z nich materjał do tartaków, na fornir, celulozę, tekturę, papier i t.d. Eksport materjałów leśnych i wyrobów z drzewa stanowi 80 - 85% ogólnego eksportu. Część zboża i ogrodowizn Finlandja eksportuje z zagranicy. Dobrze jest postawiona hodowla bydła. Eksport masła, serów i mięsa stanowi 10 - 13% ogólnego eksportu. Eksport tkanin, wyrobów z fajansów, szkła i t.d. stanowi 4 - 7% ogólnego eksportu.

W ciągu pierwszych 8 mies. r.b. eksportowała Finlandja na sumę 2.831.000.000 marek, zaś w r.ub. w tym samym czasie na sumę 2.723.000.000. Import w r.b. w ciągu 8 mies. wyniósł 1.988.000.000 zaś w r.ub. 2.160.000.000 marek. Zmalał eksport materjałów leśnych, wzrósł natomiast eksport forniru, celulozy i papieru.

Eksport masła w ciągu pierwszych 8 mies. r.b. wyniósł 10.682 tonn, zaś w tym samym czasie r.ub. 12.832 tonny. Eksport serów w r.b. wzrósł o 10%. W ciągu pierwszych 8 mies. r.b. eksportowano mleka i in.produktów na sumę 350 milj.marek. w r.ub. zaś na sumę 355 milj.mk.

Życie gospodarcze Finlandji zostało ustabilizowane.Budżet realizuje się w granicach ustalonych zgóry. W bankach znajdują się duże nadwyżki pieniężne.

B7